

*Mr Stevan M. Savić,
Prof. dr Momčilo S. Savić
Univerzitet u Novom Sadu,
Fakultet fizičke kulture*

PREDLOG: K O D E K S A SRPSKO-CRNOGORSKOG BOKSERSKOG SPORTA

1. UVOD

Polazeći od Ustava Srbije i Crne Gore i Zakona o sportu i funkciji sporta uopšte, a time i bokserskog sporta. Boks, u smislu ovog, jeste sportsko obrazovanje u fizičkom vežbanju, razvoj fizičkih sposobnosti i sticanje sportskih navika usmerene na postizanju vrhunskih sportskih rezultata.

U skladu sa ciljevima i principima izgradnje slobodnog i humanog društva u SCG, od osnovnih obeležja i uloge boksera i sprtskog radnika i njihovih etičkih i društvenih odgovornosti, Predsedništvo BS Srbije i Crne Gore na sednici od _____ 2004. godine, a na osnovu ovlašćenja Skupštine SCG donosi KODEKS kojim se utvrđuju moralne norme u bokserskom sportu Srbije i Crne Gore.

1.1 Opšta načela

Takmičari i sportski radnici privrženi ovom sportu bore se za humane odnose među ljudima, za jedinstvenu Srbiju i Crnu Goru, za ravnopravnost njenih naroda i narodnosti. Oni svojom neposrednom aktivnošću na borilištu i društvenom radu u bokserskoj organizaciji i, ne samo tamo, doprinose uobličavanju i podizanju svesti i bezkompromisno se zalažu za ostvarivanje usvojenih društvenih ciljeva. Sportista i sportski radnik u okviru svoje delatnosti bore se za poštovanje čovekove slobode i dostojanstva, za sportske rezultate izvojevane isključivo u pravoj sportskoj borbi na sportskom borilištu i to uz jednake sportske uslove za sve učesnike na takmičenju.

Sportista i sportski radnik se beskompromisno bore za produbljavanje ravnopravnosti naroda i narodnosti, razvijanje srpsko-crnogorskog patriotizma i snaženje odbranbene sposobnosti naše zemlje, za nenarušavanje jedinstva i integritet Srbije i Crne Gore. Bokser i sportski radnik mora biti odlučan u borbi protiv birokratske samovolje, svih oblika nacionalizma i šovinizma, neutral-

izma i oportunitizma, monopolističkih pojava i svih tendencija koje potkopavaju i ugrožavaju zdrave sportske odnose u Srbiji i Crnoj Gori.

Sportista može da se bavi boksom amaterski ili profesionalno. Profesionalni bokser je lice koje se bavi sportskom aktivnošću u vidu zanimanja, samostalno ili u okviru organizacija BS SCG.

Osnovne kategorije boksera i sportskog radnika, tj. aktivnog takmičara u boksu i bokferskog radnika profesionalca i amatera jeste: prava sportska borba, amaterizam, etički zahtevi društva. Zbog toga moralni prekršaj predstavlja sve što ometa, ugrožava i sprečava istinsko ravnopravno takmičenje, normalan razvoj bokferskog sporta i normalan razvoj odnosa u bokferskim organizacijama.

Sve ono što s predumišljajem, iz najrazličitijih pobuda i interesa, lišava boksera, bokferske radnike i bokferske organizacije njihovog prava da postignu zaslužene rezultate - spada pod oštricu osude kao jedan od najtežih prestupa protiv boksera jugoslovenskog bokferskog sporta.

U takve presteupe spadaju:

- nepoštovanje demokratski usvojenih i donešenih pravila i odluka u bokferskom sportu;

- favorizovanje pojedinih organizacija i pojedinaca na račun drugih;

- svesno umanjivanje rezultata takmičarima i klubovima;

- nepoštovanje ličnosti i organizacija što im može naneti štetu;

- zloupotreba položaja u stručnom i svim drugim organizacijama;

- protivpravno pribavljanje materijalne i druge koristi;

- pretvaranje društvenih funkcija u privatni monopol;

- svesno izazivanje nesuglasica i sporova među organizacijama i pojedincima;

- svesno prećutkivanje i zataškavanje negativnih pojava;

- privatno posredovanje pod firmom društvenog posredovanja između organizacija i pojedinaca, da bi se drugim pričinila moralna ili materijalna šteta;

- javno iznošenje neistina o drugima;

- dogovaranje unapred o ishodu takmičenja bez obzira da li je u pitanju materijalni ili drugi interes organizacija ili pojedinaca;

- organizovanje takvih takmičenja od kojih jugoslovenski boks može imati negativne posledice;

- lažno predstavljanje u inostranstvu i nastupanje pod imenom plavih, tj. državne reprezentacije.

1.2 Moralne obaveze boksera i bokferskih radnika

Takmičar, društveni i profesionalni radnik u boksu obavezan je da se u svakoj prilici založi da se bokferski sport upražnjava i razvija na amaterskoj osnovi. Kad postigne određene vrhunske rezultate-može da pređe u profesion-

alce. Zbog toga se oni obavezno pridržavaju načela da je sa njihovim društvenim ugledom i sportskim moralom nespojivo:

- da se takmičar ne služi ucenjivanjem i zahtevima za neopravdane materijalne nadoknade da bi nastupio na takmičenju koje organizuje klub ili nadležni pokrajinski-republički ili saveni forum;

- prava, obaveze i odgovornost boksera uređuju se sportskim pravilima, kolektivnim ugovorom u oblasti profesionalnog boksa i ugovorom između boksera i bokserske organizacije u skladu sa zakonom.

- bokser i bokserska organizacija, prilikom zaključivanja ugovora o radu, mogu posebno ugovoriti davanje naknade bokserima na ime zaključenja ugovora;

- da se takmičar i klub ne oglušne na poziv selektora za učešće takmičara u državnoj reprezentaciji na takmičenju u zemlji i inostranstvu koje organizuje BS SCG

- da se interesi pojedinih klubova i takmičara nadrede interesima srpsko-crnogorskog boksa i time ne stvore netrpeljivost i razdor u bokserskim organizacijama;

- da se vrednost i sportski primat klubova i takmičara određuju po njihovoj stvarnoj vrednosti i postignutim rezultatima;

- da se društvene i moralne norme podređuju ili prilagođavaju materijalnoj moći klubova i drugih bokserskih organizacija;

- da se ne vrbuju bokseri iz malih i nedovoljno razvijenih klubova;

- da se ne koriste trenutne slabosti pojedinih klubova kako bi drugi za sebe pribavili korist u materijalnom ili takmičarskom smislu.

Sa društvenim, sportskim i profesionalnim moralom trenera, sudija, lekara i drugih sportskih radnika, takođe je neprihvatljivo:

- da službena lica na takmičenjima koriste gostoprimstvo organizatora takmičenja koje predstavlja bilo kakvu, makar i najmanju, materijalnu korist;

- da selektori i treneri državne reprezentacije koji su plaćeni u bokserskim savezima, rade kao stručna ili savetodavna lica u klubovima uz materijanu nadoknadu;

- da funkcioneri u bokserskim organizacijama i članovi drugih tela zataškavaju ili prećutkuju negativne pojave, da se prema njima odnose neutralistički, oportunistički ili navijački, da se služe linijom manjeg otpora u odlučivanju ili da podstrekavaju na raspirivanje sukoba, stvarajući time smutnju i razdor u bokserskim organizacijama;

- da forumi ili pojedinci u njima, na osnovu svojih uskih i trenutnih interesa, ne onemogućavaju takmičenje ekipama u višem rangu takmičenja koje se zbog nedovoljnog broja kvalitetnih ekipa ne može organizovati u njihovoj

sredini ili, da se pritiscima na organe i pojedince omogući zadržavanje neke od ekipa u višem rangu takmičenja iako je ona prethodno ispala u redovnom takmičenju;

- da forumi ili pojedinci u njima ne uspostavljaju monopole u odlučivanju i onemoguće bokserske organizacije i najširu boksersku javnost da ravnopravno učestvuje u donošenju relevantnih odluka za ovaj sport;

- da se sudije i treneri pristrasnim suđenjem i vođenjem takmičenja navijački ne odnose prema klubovima ili pojedincima, od čega će imati štete njihovi protivnici;

- da bilo ko iz rukovodstva ne sme da odaje sastave i utreniranost državne reprezentacije, od čega mogu nastati neželjene posledice;

- funkcionerima koji najavljuvanjem svoje ostavke na funkciju pokušavaju da utiču i izvrše pritisak na donošenje odluka i rešavanje određenih pitanja, nadležni forum će prihvatiti ostavku ukoliko nema materijalnog zaduženja koje treba prethodno regulisati;

- svi bokserski radnici su obavezni da popularišu bokserski sport.

1.3 Primena kodeksa

Takmičari i bokserski radnici koji se ne pridržavaju odredaba ovog Kodeksa podležu društvenoj i krivičnoj odgovornosti. Sve bokserske organizacije sproovode norme i kriterijume Kodeksa na taj način što na svojim sastancima javno razmatraju povrede etike i predlažu svojim disciplinskim organima da pokreću odgovarajući postupak.

Disciplinske komisije ili sudovi preduzimaju, po predloženoj ili sopstvenoj inicijativi, postupak za zaštitu kriterijuma i normi ovog Kodeksa, saglasno Statutu BS SCG, pravilnicima i pravilima bokserskog sporta-usaglašen sa EABA i AIBA pravilima i Zakonom o sportu.

Pravo pokretanja postupka za zaštitu normi ovog Kodeksa imaju svi građani naše zemlje, radne i društvene organizacije ukoliko ocenjuju da su pojedinim postupcima pogođeni njihov ugled, ciljevi ili interesi naše države.

Prihvatajući tekst ovog Kodeksa kao minimum etičkih normi, bokserske organizacije mogu svojim aktima razrađivati i upotpunjavati pojedine delove Kodeksa po Zakonu o sportu.

Ovaj Kodeks stupa na snagu posle osam dana od dana donošenja.

2. LITERATURA

- Savić, M., Savić, S. (2000): Boks-za obrazovanje trenera.VTŠ, Beograd - Novi Sad.
Savić, M., Savić, S. (2004): Borilački sportovi – udžbenik, FFK, Novi Sad.